

I. Szakértői jegyzékek és nyilvántartások

Az igazságügyi vizsgálatokról szóló észt törvény szerint a szakértő olyan személy, aki nem jogi vagy jogi szakvéleményt ad olyan ügyekben, amelyekben a jogszabály megengedi. Egyes szakértőket állami intézmények alkalmaznak („igazságügyi szakértők”), mások szakértői intézetek jegyzékében szerepelnek. Észtországban vannak hivatalos szakértői jegyzékek. Bárki hozzáférhet a jegyzékekhez. A jegyzékek letölthetők vagy megtekinthetők [itt](#) és [itt](#).

Az Észt Igazságügyi Szakértői Intézet, az állami igazságügyi laboratórium felel ezen jegyzékek naprakészen tartásáért. Be kell jegyezni a fentebb említett második jegyzékbe azt a személyt, aki megfelel az igazságügyi vizsgálatokról szóló törvény 6. § (1) bekezdésének 1)–3) és (2) bekezdésének 1) és 2) pontjában meghatározott követelményeknek.

II. A szakértők szakképesítése

Az igazságügyi vizsgálatokról szóló törvényen alapulnak az igazságügyi szakértővé válás megszerzéséhez szükséges minimumkövetelmények. Az igazságügyi szakértői kompetencia képzés útján szerezhető meg.

A Tartui Egyetem az igazságügyi orvostan négyéves rezidensprogramja keretében biztosítja az igazságügyi orvosszakértői képzést. A rezidensek szakmai készségeket szereznek az Észt Igazságügyi Szakértői Intézetnél, amely a Tartui Egyetem egyik oktatási bázisa.

Észtországban egyik oktatási intézmény sem szervez igazságügyi szakértői képzést az igazságügyi szakértői tevékenység más területein. Az Észt Igazságügyi Szakértői Intézetben tapasztalt szakemberek oktatják a szakértőket. A legtöbb esetben 2 évig tart a képzés. A képzési terv általános és konkrét tárgyköröket is tartalmaz, és a terv célja, hogy a szakértő szakmai kompetenciákat szerezzen. Az egyes szakértői területek sajátosságai alapján állítják össze a képzési tervet, figyelembe véve a képzésben résztvevő szakértő szakmai tudományos hátterét és korábbi munkatapasztalatait is.

Ha valaki megfelel az igazságügyi szakértőkre vonatkozóan az igazságügyi vizsgálatokról szóló törvényben foglalt követelményeknek, elvégezte a képzést, és elegendő tapasztalattal rendelkezik független szakértői vélemény adásához, igazságügyi szakértővé válik. Mivel letette az igazságügyi szakértő részére az igazságügyi vizsgálatokról szóló törvényben meghatározott esküt, igazságügyi szakértőként dolgozhat.

III. A szakértők díjazása

Az igazságügyi vizsgálatokról szóló törvény 5. fejezete rendelkezik a vizsgálatok költségeinek viseléséről. Az éves állami költségvetés fedezi az állami igazságügyi intézményekben végzett vizsgálatokat. Az igazságügyi vizsgálatokról szóló törvény 26. szakasza határozza meg a vizsgálatok pontos díját.

A szakértők díjazására nincs külön eljárás. A legtöbb esetben a szakértőknek kirendelésük előtt árajánlatot kell benyújtaniuk. Az eljárási törvény rendelkezik a szakértő költségeinek megtérítéséről is.

A vizsgálat költségei magukban foglalják a vizsgálatral összefüggésben felmerült összes költséget, ideértve az alvállalkozóként eljáró szakértők vagy intézmények közreműködése miatt felmerült költségeket is. A bíróságon kívüli szakértői eljárások költségei beleszámíthatók az eljárási költségekbe.

A szakértők részesülhetnek költségelőlegben.

IV. A szakértők felelőssége

A szakértőknek tájékoztatni kell az eljárásban részt vevő feleket a vizsgálat megkezdéséről. Szándékosan hamis szakértői vélemény adása bűncselekménynek minősül a büntető törvénykönyv 321. cikke alapján.

A szakértők a szerződésekre és a szerződésen kívüli károkozásra vonatkozó általános jogszabályok szerint vonhatók felelősségre. Ezenkívül van egy speciális büntetőjogi rendelkezés, amely vonatkozik a szakértő felelősségére: Hamis vád: 1) Aki mást bűncselekmény elkövetésével szándékosan hamisan vádol, pénzbüntetéssel vagy egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. 2) Aki a fenti cselekményt koholt bizonyítékok előállításával követi el, pénzbüntetéssel vagy öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A szakértők nem kötelesek szakmai felelősségbiztosítást kötni az esetleges felelősségük fedezésére.

V. A szakértői eljárással kapcsolatos további információk

Az észt szakértői eljárásokra vonatkozó jogi rendelkezések a következő weboldalon találhatóak:

[Riigi Teataja](#)

[Büntetőeljárásról szóló törvény](#)

[Polgári perrendtartásról szóló törvény](#)

[Igazságügyi vizsgálatokról szóló törvény](#)

Polgári és közigazgatási eljárásban nincs különbség a szakértők kirendelése között. Büntetőeljárásban az Észt Igazságügyi Szakértői Intézet indítványára rendelnek ki igazságügyi szakértőt, hogy szükség esetén segítse az ügyészt és a bíróságot.

Észtországban a szakértői jogállás nem védett. A büntetőügyek több, mint 70%-ában, a polgári eljárások 30%-ában és a közigazgatási eljárások 10%-ában vesznek részt szakértők.

V.1 A szakértők kirendelése

Bíróság rendelhet ki, valamint néhány esetben a felek bízhatnak meg szakértőt. Az előzetes eljárás vagy a tárgyalás előkészítése céljára is rendelhetnek ki szakértőt. Nem kötelesek valamely jegyzékben szereplő szakértőt kirendelni. Büntetőeljárásban a nyomozás során a rendőrség (a nyomozó hatóság) vagy az ügyész rendelhet ki szakértőt.

A bíróság kirendelhet szakértőt, ha a felek nem bíznak meg szakértőt, vagy ha nem jutnak megállapodásra a szakértő személyét illetően, vagy ha a tárgyalást megelőzően készült szakértői vélemény. Polgári jogi ügyekben a szakértő kirendelése előtt a feleknek előleget kell fizetni a szakértői költségek fedezésére. A felek javaslatot tehetnek a szakértő személyére, de ez a javaslat nem köti a bíróságot.

Nincs jelentős eltérés a szakértőnek a különböző bíróságok általi és az igazságszolgáltatás különböző területein történő kirendelése között.

A bíróság által kirendelt szakértők kötelesek bejelenteni minden összeférhetetlenséget.

V.2. Az eljárás

Polgári eljárás

Általános követelmény a szakértőkkel szemben, hogy alaposan, teljeskörűen és objektíven kell végezniük munkájukat, valamint tudományos szempontból megalapozott véleményt kell adniuk. Ez minden jogi eljárásban alkalmazandó előírás.

A felek megtámadhatják a szakértői véleményt nyilatkozattal vagy másik szakvélemény benyújtásával.

A bíróságot nem köti a szakértői vélemény. A bíróság akkor is dönthet a szakértői vélemény alapján, ha valamelyik fél a tárgyaláson megtámadta azt. Mivel a szakértői vélemény csupán a bizonyítékok egyike, a bíróság ebben az esetben is a többi bizonyítékhoz képest mérlegeli a szakértői vélemény bizonyító erejét.

Nincs olyan eljárás, amelynek során a szakértők megbeszélést folytatnának a tárgyalás előtt, vagy kerszetkérdéseket intéznének hozzájuk.

Ha a szakértőnek szüksége van további információkra, az eljárás során kapcsolatba léphet a felekkel.

1. Szakértői vélemény

Észtországban a szakértők írásban és néhány esetben szóban adnak szakvéleményt. A büntetőeljárások kivételével a szakértőnek nem kell meghatározott szerkezet szerint elkészíteni a véleményt.

A szakértő köteles reagálni a felek érveire a záróvéleményben. Ha a felek a vélemény kiegészítését indítványozzák az eredeti véleményben felmerülő kérdések miatt, a bíróság elrendelheti a vélemény kiegészítését. Ha a szakértői vélemény homályos, ellentmondásokat tartalmaz vagy hiányos, és ezeket a hibákat további kérdésekkel nem lehet kiküszöbölni, a bíróság jogosult új vizsgálatot elrendelni. Az új vizsgálatot ugyanaz vagy másik szakértő végzi.

2. Bírósági meghallgatás

A szakértők nem vesznek részt a tárgyalást előkészítő ülésen, de a tárgyalásra megidézik őket, hogy válaszolhassanak a bíróság vagy a felek kérdéseire. Általános gyakorlatnak számít, hogy kérdéseket intéznek a szakértőkhöz. Telefonkonferencia útján is meg lehet hallgatni a szakértőket, ha a felek megállapodnak erről a tárgyalás előtt.

A fentebb bemutatott információk az [Európai Szakértői Intézet \(EEEI\)](#) által a Szakértők keresése elnevezésű projekt során az országonként kiválasztott kapcsolattartóktól származnak.

Utolsó frissítés: 22/12/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.